

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 165/2026 van 06 augustus 2026

Betreft: Advies m.b.t. een ontwerp van koninklijk besluit *tot vaststelling van de procedure die van toepassing is bij een onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden uitgevoerd krachtens de wet van 18 mei 2024 tot regeling van de private opsporing, bij de gelijktijdige uitoefening van activiteiten of functies die mogelijk onverenigbaar zijn met de uitoefening van een functie in de sector van de private opsporing en wanneer wordt overwogen om het recht van een persoon om een dergelijke functie uit te oefenen, in te trekken* (ADV-2026-00061)

Trefwoorden: Private opsporing – onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden – voorafgaande screening – politionele en inlichtingengegevens – verwerkingsverantwoordelijke – beperking van rechten

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name op artikelen 23 en 26 (hierna: WOG);

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna: AVG);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: WVG);

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Bernard Quintin, Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Beliris, (hierna: de aanvrager) ontvangen op 01 juli 2026;

Brengt de Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna: de Autoriteit) op 06 augustus 2026 het volgende advies uit:

I. Voorwerp en context van de adviesaanvraag

1. Op 1 juli 2026 verzocht de aanvrager het advies van de Autoriteit met betrekking tot een ontwerp van koninklijk besluit *tot vaststelling van de procedure die van toepassing is bij een onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden uitgevoerd krachtens de wet van 18 mei 2024 tot regeling van de private opsporing, bij de gelijktijdige uitoefening van activiteiten of functies die mogelijk onverenigbaar zijn met de uitoefening van een functie in de sector van de private opsporing en wanneer wordt overwogen om het recht van een persoon om een dergelijke functie uit te oefenen, in te trekken* (hierna: het ontwerp).
2. Het ontwerp geeft uitvoering aan verschillende bepalingen van de wet van 18 mei 2024 *tot regeling van de private opsporing* (hierna: de wet van 18 mei 2024). Artikel 29 van deze wet omschrijft de categorieën van personen waarop de persoonsvoorwaarden van hoofdstuk 4 van deze wet van toepassing zijn. Het betreft onder meer de personen die de werkelijke leiding hebben van een onderneming of interne dienst voor private opsporing, bepaalde bestuurders en controlehouders, opdrachthouders, private onderzoekers, lesgevers en andere personen die wegens hun functie toegang hebben tot onderzoeksverslagen of tot persoonsgegevens die in het kader van een privaat onderzoek worden verwerkt.
3. Overeenkomstig artikel 30, eerste lid, 8°, van de wet van 18 mei 2024 moeten deze personen voldoen aan de veiligheidsvoorwaarden die verband houden met het in artikel 31 van de wet omschreven profiel. Dit profiel wordt onder meer gekenmerkt door respect voor de grondrechten en individuele rechten en vrijheden, integriteit, loyaliteit en discretie, de afwezigheid van verdachte relaties met het criminele milieu, respect voor de democratische waarden en de afwezigheid van risico's voor de veiligheid van de Staat, de openbare orde of het wetenschappelijk en economisch potentieel.
4. De artikelen 32 tot en met 42 van de wet van 18 mei 2024 regelen het onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden. Dit onderzoek wordt aangevraagd door een door de minister van Binnenlandse Zaken aangewezen ambtenaar wanneer de betrokkene gekend is voor feiten of handelingen die een tegenindicatie kunnen vormen voor het gewenste profiel. De aard van de gegevens die daarbij kunnen worden onderzocht, heeft betrekking op inlichtingen van gerechtelijke of bestuurlijke politie, inlichtingen waarover de inlichtingen- en veiligheidsdiensten beschikken en inlichtingen inzake de beroepsuitoefening. De persoon die het voorwerp van het onderzoek uitmaakt, moet voorafgaandelijk en eenmalig instemmen op een door de Koning te bepalen wijze; bij weigering wordt hij geacht niet aan de veiligheidsvoorwaarden te voldoen.

5. In de onderhavige context dient in het bijzonder gewezen te worden op artikel 41 van de wet van 18 mei 2024, overeenkomstig hetwelk een onderneming of interne dienst voor private opsporing of een opleidingsinstelling, met betrekking tot een persoon die zij wenst aan te werven en mits diens voorafgaande instemming, aan de bevoegde ambtenaar kan vragen of deze overweegt om een onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden aan te vragen.
6. Het ontwerp bepaalt in hoofdzaak de wijze waarop de betrokken personen instemmen met een onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden, regelt de voorafgaande bevraging door ondernemingen, interne diensten en opleidingsinstellingen, stelt de procedure vast voor de uitvoering en opvolging van het onderzoek en omschrijft de procedure die geldt wanneer wordt overwogen het recht om een functie in de sector van de private opsporing uit te oefenen te weigeren of in te trekken. Het ontwerp preciseert daarnaast de rol van de betrokken instanties en bevat de formulieren die in de onderscheiden fasen van deze procedures moeten worden gebruikt.
7. De Autoriteit heeft zich in advies nr. 93/2024¹ van 13 september 2024 reeds uitgesproken over een eerder ontwerp dat uitsluitend ertoe strekte de wijze te bepalen waarop de personen bedoeld in artikel 29 van de wet van 18 mei 2024 instemmen met een onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden. In dat advies verzocht zij onder meer om te preciseren welke instanties feitelijk instaan voor de onderscheiden onderdelen van het onderzoek, welke onderzoeksmogelijkheden door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen worden aangewend en hoe de verantwoordelijkheid voor de betrokken verwerkingen tussen de verschillende instanties wordt verdeeld. De Autoriteit formuleerde eveneens opmerkingen over de categorieën van verwerkte persoonsgegevens, de bewaartermijn en de beperking van de rechten van de betrokkenen.
8. Ook de Raad van State heeft zich in advies nr. 77.234/2 van 20 december 2024 uitgesproken over dat eerdere ontwerp. Zij wees onder meer op de noodzaak om het Controleorgaan op de Positionele Informatie (COC) te raadplegen, artikel 42 van de wet van 18 mei 2024 als rechtsgrond te vermelden en de betrokkene nauwkeuriger te informeren over de bevoegdheden waarover de inlichtingen- en veiligheidsdiensten beschikken. De Raad van State benadrukte in dat verband dat een geïnformeerde instemming vereist dat de betrokkene kennis kan nemen van de wettelijke bevoegdheden die in het kader van het onderzoek kunnen worden aangewend.
9. Volgens het aanvraagformulier was aanvankelijk voorzien in twee afzonderlijke koninklijke besluiten: een eerste besluit betreffende de instemming met het onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden en een tweede besluit betreffende het verloop van dat onderzoek. Na

¹ Te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-93-2024.pdf>.

kennisname van onder meer advies nr. 93/2024 van de Autoriteit en advies nr. 77.234/2 van de Raad van State werd beslist beide onderdelen in één ontwerp samen te brengen. Het onderhavige ontwerp heeft derhalve een ruimere draagwijdte en regelt niet alleen de instemming (met het onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden), maar eveneens de voorafgaande bevraging, de uitvoering van het onderzoek, de verdeling van de verantwoordelijkheden en de procedure inzake weigering of intrekking van het recht om een functie in de sector uit te oefenen.

II. Onderzoek ten gronde

a. Algemene opmerkingen inzake de rechtsgrond en het toepasselijke gegevensbeschermingskader

10. Ten algemene titel herinnert de Autoriteit eraan dat elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt en die naar haar aard een inmenging vormt in het recht op bescherming van persoonsgegevens, noodzakelijk en evenredig moet zijn en moet voldoen aan de vereisten van voorzienbaarheid en nauwkeurigheid in hoofde van de betrokkenen. Krachtens artikel 6.3 AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 EVRM, moeten de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen in een formele wettelijke norm worden vastgesteld. Dit geldt in het bijzonder wanneer de verwerking, zoals *in casu*, betrekking kan hebben op gegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten, politieke informatie en inlichtingen die worden verwerkt door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.
11. Uit het aanvraagformulier blijkt dat de verwerkingen die door het ontwerp worden omkaderd, volgens de aanvrager steunen op artikel 6.1.c) en e) AVG, gelezen in samenhang met de artikelen 29 tot en met 42, 47 en 52 van de wet van 18 mei 2024. Voor zover gegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten worden verwerkt, is tevens artikel 10 AVG van toepassing. De Autoriteit stelt in dit verband vast dat het ontwerp wordt genomen ter uitvoering van de artikelen 35, 42, 47 en 52 van de wet van 18 mei 2024 en respectievelijk de wijze van instemming, de nadere regels van het onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden en de procedures inzake weigering en intrekking nader uitwerkt.
12. De in artikel 35 van de wet van 18 mei 2024 bedoelde voorafgaande instemming vormt daarbij niet de rechtsgrond voor de verwerking in de zin van artikel 6.1.a) AVG. De betrokken persoon kan weliswaar weigeren om met het onderzoek in te stemmen, maar wordt in dat geval krachtens artikel 36 van dezelfde wet geacht niet aan de veiligheidsvoorwaarden te voldoen. De instemming moet bijgevolg worden beschouwd als een door de wet opgelegde procedurele voorwaarde voor het uitvoeren van het onderzoek, terwijl de rechtsgrond voor de verwerkingen zelf voortvloeit uit de wettelijke verplichtingen en opdrachten van algemeen belang die aan de betrokken overheden

zijn toegewezen. Dit neemt niet weg dat de betrokkene voorafgaand, nauwkeurig en op begrijpelijke wijze moet worden geïnformeerd over de draagwijdte van het onderzoek en over de gegevens, instanties en onderzoeksmogelijkheden die daarbij betrokken kunnen zijn.

13. Het ontwerp omkadert evenwel verwerkingen die door verschillende categorieën van actoren worden uitgevoerd en waarop onderscheiden gegevensbeschermingsregimes van toepassing zijn. De verwerkingen door de FOD Binnenlandse Zaken en zijn bevoegde inspecteurs vallen in beginsel onder de AVG en de daarop toepasselijke bepalingen van de WVG. Voor zover de politiediensten persoonsgegevens verwerken met het oog op de doeleinden bedoeld in titel 2 WVG, met name de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten, de tenuitvoerlegging van straffen of de bescherming tegen en voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid, worden deze verwerkingen daarentegen beheerst door titel 2 WVG. Deze titel vormt de omzetting van Richtlijn (EU) 2016/680 voor de verwerking van persoonsgegevens in de strafrechtsketen.
14. Het Controleorgaan op de Politie Informatie is de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor de verwerkingen door de politiediensten die onder dit bijzondere regime vallen. Bijgevolg behoort het niet aan de Autoriteit om zich uit te spreken over de concrete wijze waarop de politiediensten in het kader van het onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden politiegegevens verzamelen, raadplegen, beoordelen of in een onderzoeksrapport verwerken. De Autoriteit kan het ontwerp evenwel onderzoeken voor zover het de verwerking door de FOD Binnenlandse Zaken regelt, de gegevensstromen tussen de betrokken actoren omkadert of gevolgen heeft voor de rechten en verplichtingen van verwerkingsverantwoordelijken die onder haar toezicht vallen. De Raad van State heeft in zijn advies nr. 77.234/2 overigens reeds benadrukt dat het Controleorgaan moest worden geraadpleegd wegens de betrokkenheid van de politiediensten en de verwerking van politieke informatie.
15. De verwerkingen door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten vallen, voor zover zij worden uitgevoerd in het kader van hun wettelijke opdrachten, onder titel 3 WVG. Het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Vast Comité I) is voor deze verwerkingen de bevoegde toezichthoudende autoriteit. Het komt derhalve aan het Vast Comité I toe om de wettigheid en proportionaliteit te beoordelen van de concrete verwerkingen en onderzoeksmethoden die door deze diensten worden aangewend, inzonderheid wanneer zij in het kader van het ontwerp gebruikmaken van de bevoegdheden waarover zij beschikken krachtens de wet van 11 december 1998 *betreffende de classificatie, de veiligheidsmachtigingen, de veiligheidsadviezen en de publiek gereguleerde dienst* (hierna: de wet van 11 december 1998).

16. De Autoriteit neemt er in dit verband akte van dat het ontwerp eveneens voor advies werd voorgelegd aan het COC en het Vast Comité I. Zij beperkt haar onderzoek bijgevolg tot de aspecten van het ontwerp die onder haar materiële bevoegdheid vallen, onverminderd de opmerkingen die door deze beide gespecialiseerde toezichhoudende autoriteiten worden geformuleerd met betrekking tot de onder de titels 2 en 3 WVG vallende verwerkingen.

b. Voorwaarden voor het initiëren van de voorafgaande screening en het onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden
17. Vooraleer de overige wezenlijke elementen van de verwerkingen worden onderzocht, acht de Autoriteit het noodzakelijk stil te staan bij de voorwaarden waaronder een onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden wordt geïnitieerd. Hoewel alle personen bedoeld in artikel 29 van de wet van 18 mei 2024 moeten voldoen aan de persoonsvoorwaarden van artikel 30 en, in het bijzonder, aan het in artikel 31 omschreven profiel, blijkt uit artikel 33 van de wet dat niet elke persoon automatisch het voorwerp uitmaakt van een onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden. De bevoegde ambtenaar vraagt een dergelijk onderzoek slechts aan nadat hij heeft vastgesteld dat de betrokkene gekend is voor feiten of handelingen die een tegenindicatie voor het gewenste profiel kunnen vormen.
18. Artikel 33 van de wet van 18 mei 2024 bepaalt dat de bevoegde ambtenaar, teneinde tot die vaststelling te komen, de in artikel 34 bedoelde diensten mag bevragen om na te gaan of de betrokkene bij hen gekend is en voor welke feiten. De wet verduidelijkt evenwel niet of deze voorafgaande bevraging systematisch wordt verricht ten aanzien van alle personen bedoeld in artikel 29, dan wel uitsluitend ten aanzien van bepaalde personen. Evenmin wordt bepaald welke objectieve omstandigheden aanleiding geven tot een dergelijke bevraging, op welk ogenblik zij plaatsvindt, met welke frequentie zij kan worden herhaald en welke minimale aanwijzingen vereist zijn om te besluiten dat een onderzoek ten gronde zich opdringt.
19. Het ontwerp verhelpt deze onduidelijkheid niet. Artikel 6, § 1, van het ontwerp bepaalt slechts dat de bevoegde ambtenaar "*op elk ogenblik*" een onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden kan aanvragen, nadat hij heeft vastgesteld dat de betrokkene het instemmingsformulier behoorlijk heeft ingevuld en ondertekend. De bepaling preciseert evenwel niet op basis van welke gegevens, feiten of andere elementen de bevoegde ambtenaar tot een dergelijk onderzoek kan besluiten. De formulering "*op elk ogenblik*" dreigt bovendien de indruk te wekken dat de ambtenaar over een ruimer discretionair initiatiefrecht beschikt dan hetgeen uit artikel 33 van de wet voortvloeit.
20. De Autoriteit erkent dat de keuze om een functie in de sector van de private opsporing uit te oefenen in beginsel een vrijwillige beroepskeuze uitmaakt en dat, gelet op het gevoelige karakter

van de betrokken werkzaamheden en de onderzoeksbevoegdheden die aan private onderzoekers kunnen worden toegekend, strenge controles inzake betrouwbaarheid, integriteit en veiligheid gerechtvaardigd zijn. Deze bijzondere context kan evenwel niet verantwoorden dat de selectie van personen die aan een voorafgaande bevraging of een onderzoek ten gronde worden onderworpen, berust op een onvoldoende afgebakende beoordelingsruimte.

21. Bij gebreke aan uniforme en objectieve selectiecriteria bestaat immers een reëel risico op uiteenlopende, selectieve of indirect discriminerende toepassing, waarbij personen die zich in vergelijkbare situaties bevinden niet op dezelfde wijze worden behandeld. Dit risico is des te groter nu de voorafgaande bevraging en het daaropvolgende onderzoek betrekking kunnen hebben op politionele informatie, gegevens van inlichtingen- en veiligheidsdiensten, gegevens betreffende strafbare feiten en andere informatie die een aanzienlijke impact kan hebben op de toegang tot of het behoud van een beroepsactiviteit.
22. Gelet op de ernst van de inmenging is de Autoriteit van oordeel dat de wezenlijke voorwaarden voor het initiëren van de voorafgaande bevraging en het onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden in de wet zelf moeten worden vastgesteld. De wet dient minstens te verduidelijken:
 - of de voorafgaande bevraging systematisch ten aanzien van alle personen bedoeld in artikel 29 plaatsvindt, dan wel op een risicogebaseerde wijze;
 - indien zij niet systematisch plaatsvindt, welke objectieve, relevante en niet-discriminerende omstandigheden aanleiding kunnen geven tot een bevraging;
 - welke categorieën van bronnen en gegevens (mogelijks) in deze voorafgaande fase mogen worden geraadpleegd;
 - welke beoordelingsdrempel moet zijn bereikt om een onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden aan te vragen;
 - op welke wijze de beslissing om al dan niet een onderzoek te initiëren wordt gemotiveerd en gedocumenteerd.

Artikel 6 van het ontwerp dient vervolgens uitdrukkelijk binnen deze wettelijke voorwaarden te worden geformuleerd.

23. De Autoriteit is bijgevolg niet in staat om te besluiten dat de voorwaarden waaronder de onderzochte verwerkingen worden geïnitieerd thans voldoende nauwkeurig en voorzienbaar in de formele wet zijn vastgesteld. De onderstaande analyse van de overige wezenlijke elementen geldt dan ook **onder het uitdrukkelijke voorbehoud dat de wet van 18 mei 2024 op dit punt passend wordt herzien**. De vastgestelde lacune kan niet uitsluitend door middel van een uitvoeringsbesluit worden verholpen.

c. Doeleinden van de verwerking

24. Onder het in punt 23 geformuleerde voorbehoud stelt de Autoriteit vast dat de algemene doeleinden van de verwerkingen uit de wet van 18 mei 2024 kunnen worden afgeleid. De personen bedoeld in artikel 29 moeten voldoen aan de in artikel 30 vastgestelde persoonsvoorwaarden en, in het bijzonder, aan het in artikel 31 omschreven profiel. Het onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden strekt ertoe na te gaan of feiten of handelingen bekend zijn die een tegenindicatie voor dit profiel kunnen vormen en de bevoegde ambtenaar, dan wel de minister, in staat te stellen te beoordelen of de betrokkene aan de veiligheidsvoorwaarden voldoet.
25. Het ontwerp concretiseert deze doeleinden door in artikel 2 de wijze van voorafgaande instemming vast te stellen, in artikel 5 de in artikel 41 van de wet bedoelde voorafgaande bevraging door een onderneming, interne dienst of opleidingsinstelling te regelen, in de artikelen 6 en 7 de uitvoering van het onderzoek en de samenstelling van het onderzoeksdossier te organiseren en in artikel 8 te bepalen welk gevolg aan het onderzoek wordt gegeven. De artikelen 9 tot en met 13 regelen vervolgens de procedure die wordt gevolgd wanneer wordt overwogen het recht om een functie in de sector van de private opsporing uit te oefenen te weigeren of in te trekken.
26. Bijzondere aandacht verdient evenwel artikel 8, § 1, tweede lid, van het ontwerp. Deze bepaling maakt het mogelijk dat een positieve beslissing een individuele waarschuwing bevat over elementen die onvoldoende zijn om een negatieve beslissing te rechtvaardigen, maar die later opnieuw in aanmerking kunnen worden genomen indien nieuwe elementen ter kennis van de administratie worden gebracht. De wet bepaalt daarentegen uitsluitend dat het onderzoek wordt stopgezet wanneer de bevoegde ambtenaar van oordeel is dat de betrokkene aan de veiligheidsvoorwaarden voldoet.
27. De ontworpen waarschuwing veronderstelt niet alleen een bijkomend rechtsgevolg van een positief afgesloten onderzoek, maar eveneens de bewaring en het toekomstige hergebruik van elementen die op zichzelf niet volstaan om een negatieve beslissing te dragen. De doeleinden, voorwaarden en gevolgen van die verdere verwerking zijn niet uitdrukkelijk in de wet vastgesteld. De Autoriteit verzoekt derhalve artikel 8, § 1, tweede lid, te schrappen, dan wel vooraf in een formele wettelijke grondslag te voorzien waarin minstens wordt vastgesteld welke gegevens voor een dergelijke waarschuwing in aanmerking komen, hoelang zij mogen worden bewaard, wanneer zij opnieuw mogen worden gebruikt en welke gevolgen daaraan kunnen worden verbonden.

d. Categorieën van betrokkenen

28. Artikel 29 van de wet van 18 mei 2024 stelt op gedetailleerde wijze vast welke personen aan de betrokken persoons- en veiligheidsvoorwaarden zijn onderworpen. Het gaat onder meer om personen die de werkelijke leiding uitoefenen, bepaalde bestuurders en personen die controle uitoefenen, opdrachthouders, private onderzoekers, lesgevers en personeelsleden die toegang hebben tot onderzoeksverslagen of tot persoonsgegevens die in het kader van een privaat onderzoek worden verwerkt.
29. Het ontwerp voorziet daarnaast in de aanduiding van contactpersonen voor de onderzoeken naar de veiligheidsvoorwaarden. Artikel 1, 8°, van het ontwerp preciseert evenwel dat ook deze contactpersonen een functie bedoeld in artikel 29 van de wet van 18 mei 2024 moeten uitoefenen. In zoverre breidt het ontwerp de primaire categorieën van betrokkenen niet uit.
30. Niettemin kunnen de onderzoeksrapporten en de daaraan toegevoegde stukken ook persoonsgegevens bevatten van derden, zoals familieleden, professionele contacten, slachtoffers, getuigen, verdachten, informanten of andere personen die in politionele of inlichtingengegevens worden vermeld. Het ontwerp erkent dit impliciet doordat artikel 10 voorziet in de mogelijkheid informatie niet mee te delen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van derden. De formele wet stelt evenwel niet uitdrukkelijk vast welke categorieën van derden in het onderzoeksdossier kunnen voorkomen en onder welke voorwaarden hun persoonsgegevens door de administratie mogen worden verwerkt.
31. De Autoriteit acht het bijgevolg noodzakelijk dat in de wet wordt verduidelijkt dat persoonsgegevens van derden slechts mogen worden opgenomen voor zover zij onlosmakelijk verbonden zijn met de beoordeling van een mogelijke tegenindicatie en strikt noodzakelijk zijn voor het onderzoek. Niet-relevante gegevens over derden moeten uit de onderzoeksrapporten of stavingsstukken worden verwijderd of afgeschermd voordat deze aan de bevoegde ambtenaar worden overgemaakt.

e. Categorieën van persoonsgegevens, gegevensbronnen en onderzoeksmogelijkheden

32. Artikel 37 van de wet van 18 mei 2024 bepaalt dat het onderzoek betrekking kan hebben op inlichtingen van gerechtelijke of bestuurlijke politie, inlichtingen waarover de inlichtingen- en veiligheidsdiensten beschikken en inlichtingen aangaande de beroepsuitoefening. Het onderzoek bestaat uit een analyse en evaluatie van deze gegevens. Artikel 171 voorziet daarnaast, met het oog op de verificatie van de persoons- en vergunningsvoorwaarden en een eventuele intrekking of schorsing, in toegang tot bepaalde gegevens van het Centraal Strafregister en de nationale antecedentenfiche bij de parketten. Deze categorieën zijn ruim geformuleerd. Artikel 6, § 2, van het ontwerp komt niettemin gedeeltelijk tegemoet aan de opmerkingen uit advies nr. 93/2024

door de verschillende onderdelen van het onderzoek functioneel toe te wijzen: de politiediensten staan in voor de relevante inlichtingen van gerechtelijke en bestuurlijke politie, de inspecteurs bedoeld in artikel 116, 3°, van de wet en/of de politiediensten voor de gegevens inzake de beroepsuitoefening, en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten voor de inlichtingen waarover zij binnen hun wettelijke bevoegdheden beschikken.

33. Deze afbakening moet strikt worden geïnterpreteerd. Artikel 6 van het ontwerp kan geen zelfstandige grondslag vormen voor de verwerking van persoonsgegevens die niet behoren tot de in artikel 37 van de wet van 18 mei 2024 vastgestelde categorieën of die geen noodzakelijk verband houden met de beoordeling van het profiel bedoeld in artikel 31 van dezelfde wet. Hetzelfde geldt voor artikel 6, § 3, dat bepaalt dat iedere bevroagde instantie een schriftelijk onderzoeksrapport en de stukken die dat rapport staven aan de bevoegde ambtenaar overmaakt. Niet ieder document waarover de bevroagde instantie beschikt, hoeft integraal te worden doorgestuurd. De rapporten en stavingsstukken moeten beperkt blijven tot wat noodzakelijk is om de concrete mogelijke tegenindicatie te beoordelen.
34. Wat de bevoegdheden van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten betreft, stelt artikel 6, § 2, tweede lid, van het ontwerp uitdrukkelijk dat zij over dezelfde bevoegdheden beschikken als in het kader van de veiligheidsonderzoeken bedoeld in de artikelen 18 tot en met 21 van de wet van 11 december 1998. Deze precisering geeft in beginsel gevolg aan de opmerking van de Autoriteit in advies nr. 93/2024 en aan het advies van de Raad van State, volgens hetwelk de betrokkene duidelijk moet worden geïnformeerd over de wettelijke bevoegdheden die in het kader van het onderzoek kunnen worden aangewend.
35. De Autoriteit stelt evenwel vast dat deze precieze bevoegdheidsafbakening niet volledig wordt hernomen in bijlage 1. Het instemmingsformulier vermeldt wel dat de inlichtingen- en veiligheidsdiensten over dezelfde bevoegdheden beschikken als bij veiligheidsonderzoeken krachtens de wet van 11 december 1998, maar verwijst niet uitdrukkelijk naar de artikelen 18 tot en met 21 van die wet.
36. Aangezien de betrokken informatie essentieel is voor een daadwerkelijk geïnformeerde instemming, verzoekt de Autoriteit om bijlage 1 in overeenstemming te brengen met artikel 6, § 2, tweede lid, van het ontwerp door daarin minstens de uitdrukkelijke verwijzing naar de artikelen 18 tot en met 21 van de wet van 11 december 1998 op te nemen. Gelet op de mogelijk ingrijpende aard van de betrokken bevoegdheden verdient het bovendien aanbeveling om de draagwijdte ervan in beknopte en begrijpelijke bewoordingen toe te lichten, eerder dan zich uitsluitend te beperken tot een wettelijke verwijzing.

37. Artikel 7 van het ontwerp laat de bevoegde ambtenaar voorts toe bijkomende informatie te vragen aan de instanties die een onderzoeksrapport hebben ingediend en aan "*gerechtelijke of administratieve overheden*". Deze laatste categorie is bijzonder ruim en wordt noch in de wet, noch in het ontwerp nader afgebakend. De bepaling dreigt aldus een zelfstandige mogelijkheid te creëren om informatie uit bijkomende, niet vooraf bepaalde bronnen te verzamelen.
38. De Autoriteit verzoekt daarom artikel 7 te preciseren door minstens te bepalen welke categorieën van gerechtelijke en administratieve overheden kunnen worden bevraagd, in welke omstandigheden dit mogelijk is en dat de opgevraagde informatie uitsluitend mag behoren tot de categorieën bedoeld in artikel 37 van de wet van 18 mei 2024, rechtstreeks verband moet houden met de profielvereisten van artikel 31 van dezelfde wet en strikt noodzakelijk moet zijn voor de beoordeling van het concrete dossier.
39. Wat de gegevens in de formulieren betreft, stelt de Autoriteit vast dat onder meer de naam, voornaam, het Rijksregisternummer of bisnummer², de geboortedatum en bepaalde contactgegevens worden verwerkt. Deze gegevens kunnen in beginsel noodzakelijk worden geacht voor de betrouwbare identificatie van de betrokkene en van de contactpersonen. Wanneer evenwel reeds een Rijksregisternummer of bisnummer wordt verwerkt, dient de bijkomende verwerking van de geboortedatum afzonderlijk te worden verantwoord of beperkt te blijven tot de gevallen waarin geen dergelijk uniek identificatienummer beschikbaar is.

f. Verwerkingsverantwoordelijken

40. Artikel 14 van het ontwerp wijst de FOD Binnenlandse Zaken aan als verwerkingsverantwoordelijke voor de instemmingsformulieren, de vragen bedoeld in artikel 41 van de wet van 18 mei 2024, het initiatief tot het onderzoek en de procedurehandelingen bedoeld in de artikelen 7 tot en met 13 van het ontwerp. Voor de uitvoering van het onderzoek worden daarnaast de politiediensten, de FOD Binnenlandse Zaken en/of de inlichtingen- en veiligheidsdienst als verwerkingsverantwoordelijke aangeduid voor de gegevens die zij binnen hun respectieve domeinen verzamelen.
41. Deze regeling komt gedeeltelijk tegemoet aan de vraag uit advies nr. 93/2024 om de verantwoordelijkheid voor de verschillende onderdelen van het onderzoek te verduidelijken. De aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke moet evenwel aansluiten bij de feitelijke en functionele rol van de betrokken instantie. In de publieke sector worden de doeleinden en vaak

² Ter zake neemt de Autoriteit akte van de machtigingen overeenkomstig de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, uit hoofde waarvan bepaalde personeelsleden van de FOD Binnenlandse Zaken toegang hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister en het Rijksregisternummer mogen gebruiken.

ook de wezenlijke middelen van de verwerking immers rechtstreeks door de toepasselijke regelgeving vastgesteld. Als verwerkingsverantwoordelijke moet bijgevolg de overheidsinstantie worden aangewezen die door die regelgeving met de betrokken verwerking wordt belast en die, binnen het aldus vastgestelde normatieve kader, zeggenschap uitoefent over de uitvoering ervan.

42. In het licht van het bovenstaande is de Autoriteit van oordeel dat de aanduiding van “de FOD Binnenlandse Zaken en/of de politiediensten” als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van gegevens inzake de beroepsuitoefening onvoldoende nauwkeurig is. Zij laat niet toe te bepalen welke instantie in welke omstandigheden verantwoordelijk is en of beide instanties als afzonderlijke dan wel gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken optreden. De Autoriteit verzoekt om deze rolverdeling functioneel en ondubbelzinnig te preciseren.
43. Tot slot wordt in artikel 14 van het ontwerp evenmin uitdrukkelijk rekening gehouden met de rol van de onderneming, interne dienst of opleidingsinstelling in het kader van artikel 41 van de wet. Deze actor verzamelt identificatiegegevens, dient de voorafgaande vraag in, ontvangt het antwoord en verwerkt dit antwoord minstens gedurende de periode die nodig is om er kennis van te nemen. De onderneming, interne dienst of opleidingsinstelling treedt voor deze eigen verwerkingen in beginsel als verwerkingsverantwoordelijke op, terwijl de aangeduide contactpersoon handelt onder haar gezag. Het ontwerp dient dienovereenkomstig te worden aangevuld.

g. Ontvangers en mededeling van persoonsgegevens

44. De wet van 18 mei 2024 bepaalt in hoofdzaak welke instanties in het kader van het onderzoek kunnen worden bevraagd. Zij bepaalt tevens dat het dossier aan de minister wordt voorgelegd wanneer de bevoegde ambtenaar van oordeel is dat de betrokkene niet aan de veiligheidsvoorwaarden voldoet. Artikel 41 van de wet voorziet bovendien uitdrukkelijk dat een onderneming, interne dienst of opleidingsinstelling aan de bevoegde ambtenaar kan vragen of een onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden wordt overwogen.
45. Artikel 5, § 3, van het ontwerp bepaalt dat het antwoord op de in artikel 41 bedoelde vraag onmiddellijk en definitief wordt verwijderd nadat de contactpersoon ervan kennis heeft genomen en dat het antwoord of de inhoud ervan niet aan derden of aan de betrokkene mag worden meegedeeld. Deze laatste regel wordt ook hernomen in de bijlagen 2 en 3 bij het ontwerp.
46. De Autoriteit stelt vast dat artikel 41 van de wet wel voorziet in de mededeling van een antwoord aan de onderneming, interne dienst of opleidingsinstelling, maar niet bepaalt dat dit antwoord op algemene en absolute wijze voor de betrokkene geheim moet blijven. Een dergelijk verbod vormt

meer dan een louter praktische uitvoeringsmodaliteit: het beperkt de transparantie en de mogelijkheid voor de betrokkene om kennis te nemen van een verwerking die gevolgen kan hebben voor zijn aanwerving.

47. Een beperking van de rechten van de betrokkene kan slechts worden toegepast binnen de voorwaarden van artikel 173 van de wet van 18 mei 2024 en vereist een concrete beoordeling van de vraag of de mededeling daadwerkelijk afbreuk zou doen aan de administratieve procedure, het onderzoek, het geheim van een strafonderzoek of de veiligheid van personen. Een algemene en automatische geheimhoudingsplicht ten aanzien van iedere betrokkene kan niet bij koninklijk besluit worden ingevoerd zonder voldoende formele wettelijke grondslag. De Autoriteit verzoekt bijgevolg om het absolute verbod in artikel 5, § 3, en de bijlagen 2 en 3 bij het ontwerp te schrappen of uitdrukkelijk te onderwerpen aan de individuele toepassing van artikel 173 van de wet.

h. Maximale bewaartermijnen

48. Artikel 172 van de wet van 18 mei 2024 bepaalt dat persoonsgegevens die met toepassing van artikel 171 van dezelfde wet worden ingewonnen of ontvangen onmiddellijk worden vernietigd zodra de administratieve beslissing waartoe het onderzoek aanleiding gaf definitief is geworden. Voor de overige persoonsgegevens die door de administratie in het kader van haar wettelijke opdrachten worden verwerkt, stelt artikel 174 van de wet een maximale bewaartermijn van tien jaar vast vanaf de laatste verwerking van nieuwe informatie over de betrokkene, onverminderd de bijzondere regels die gelden voor gegevens afkomstig van een bevoegde overheid bedoeld in titel 2 WVG of van een inlichtingen- en veiligheidsdienst bedoeld in titel 3 WVG.
49. De Autoriteit heeft in advies nr. 93/2024 geoordeeld dat deze maximale termijn, rekening houdend met de context, in beginsel kan worden verantwoord, zonder dat dit de verwerkingsverantwoordelijke ervan ontslaat een kortere termijn toe te passen wanneer de gegevens niet langer noodzakelijk zijn.
50. Positief is dat artikel 5, § 3, van het ontwerp voor het antwoord op de voorafgaande vraag bedoeld in artikel 41 van de wet van 18 mei 2024 een aanzienlijk kortere termijn oplegt: het antwoord moet onmiddellijk en definitief worden verwijderd nadat de contactpersoon ervan kennis heeft genomen. De bepaling regelt evenwel uitsluitend de bewaring door de contactpersoon en de betrokken onderneming, dienst of opleidingsinstelling. Zij verduidelijkt niet hoelang de aanvraag en het antwoord bij de FOD Binnenlandse Zaken worden bewaard, in het bijzonder wanneer geen onderzoek wordt overwogen. Gelet op het beperkte en voorlopige karakter van deze bevraging verdient het aanbeveling daarvoor een specifieke, kortere maximale bewaartermijn vast te stellen.

51. De Autoriteit herneemt voorts haar opmerking uit de punten 26 en 27: indien de mogelijkheid van een individuele waarschuwing wordt behouden, moet de formele wet eveneens een specifieke maximale bewaartermijn vaststellen voor de elementen waarop deze waarschuwing steunt. Artikel 174 kan niet op zichzelf de voorzienbaarheid verschaffen die vereist is voor het toekomstig hergebruik van gegevens die aanvankelijk onvoldoende waren om een negatieve beslissing te rechtvaardigen.

i. *Beperking van de rechten en procedurele waarborgen*

52. Artikel 173 van de wet van 18 mei 2024 voorziet, onder de daarin bepaalde voorwaarden, in de mogelijkheid om de uitoefening van de rechten bedoeld in de artikelen 13 tot en met 18 AVG uit te stellen, te beperken of uit te sluiten voor verwerkingen door de administratie in het kader van onder meer de opdrachten bedoeld in de artikelen 32 tot en met 42 van de wet, alsook de administratieve procedures betreffende de toekenning, vernieuwing, weigering, schorsing en intrekking van vergunningen, het recht van een persoon om activiteiten bedoeld in de wet uit te oefenen en de identificatiekaarten. De beperking geldt slechts voor zover de uitoefening van het betrokken recht nadelig zou zijn voor de administratieve procedure, de controle, het onderzoek of de voorbereidende werkzaamheden, dan wel het geheim van het strafonderzoek of de veiligheid van personen dreigt te schenden.

53. De Autoriteit herinnert eraan dat zij in advies nr. 93/2024 reeds kritiek heeft geformuleerd op de bepaling die thans is opgenomen in artikel 173, § 2, a), van de wet volgens welke de beperking in het kader van de opdrachten bedoeld in de artikelen 32 tot en met 42 van de wet van 18 mei 2024 "*onbeperkt in tijd*" geldt. Een onbeperkte beperking is niet verenigbaar met het noodzakelijkheids- en evenredigheidsvereiste, noch met de geest van artikel 23 AVG. De eerdere aanbeveling om deze beperking te koppelen aan de effectieve duur van het onderzoek blijft onverkort relevant.

54. De artikelen 10 tot en met 13 van het ontwerp voorzien daartegenover in bijzondere procedurele waarborgen wanneer een weigering of intrekking wordt overwogen. De betrokkene wordt geïnformeerd over de relevante feiten, zijn recht op dossierinzage, zijn recht op bijstand, de mogelijkheid om schriftelijke verweermiddelen in te dienen en, in geval van een voorgenomen intrekking, zijn recht om te worden gehoord. Deze bepalingen dragen in beginsel bij tot de eerbiediging van de rechten van verdediging.

55. De uitzonderingen op de kennisgeving en dossierinzage, onder meer ter bescherming van bronnen en methoden, lopende strafonderzoeken, staatsveiligheid of de persoonlijke levenssfeer van

derden, moeten evenwel steeds restrictief en geval per geval worden toegepast. Het bestaan van een categorie van beschermde informatie volstaat niet om het volledige document of dossier aan inzage te onttrekken wanneer gedeeltelijke toegang, afscherming of een samenvatting mogelijk is.

j. Beveiliging en gegevensbeschermingseffectbeoordeling

56. Artikel 175 van de wet van 18 mei 2024 verplicht de verwerkingsverantwoordelijken passende technische en organisatorische maatregelen te treffen, onder meer inzake toegangsbeheer, logging, beveiliging van systemen en differentiatie van rollen. De bijlagen 2 en 3 bij het ontwerp voorzien bovendien dat de elektronische contactadressen voor de onderzoeken naar de veiligheidsvoorwaarden zodanig moeten worden beveiligd dat uitsluitend de aangeduide contactpersonen er toegang toe hebben.
57. Artikel 5 van het ontwerp bepaalt evenwel dat de voorafgaande vraag via een gewoon elektronisch bericht aan het adres '*prescreening@ibz.be*' wordt overgemaakt. Gelet op het feit dat het formulier onder meer het Rijksregisternummer of bisnummer bevat en betrekking heeft op de mogelijke uitvoering van een onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden, acht de Autoriteit het noodzakelijk dat de verzending gebeurt via een beveiligd en geauthentiseerd communicatiekanaal, met passende versleuteling, toegangscontrole en logging. Een gewoon e-mailadres biedt op zichzelf geen voldoende waarborg voor de vertrouwelijkheid en integriteit van deze gegevens.
58. Tot slot blijkt uit het aanvraagformulier dat geen gegevensbeschermingseffectbeoordeling werd uitgevoerd. Gelet op de systematische beoordeling van persoonlijke aspecten, de combinatie van gegevens uit politionele, administratieve en inlichtingenbronnen, de verwerking van gegevens in de zin van artikel 10 AVG en de mogelijke ingrijpende gevolgen voor de beroepsuitoefening van de betrokkenen, acht de Autoriteit het noodzakelijk dat de bevoegde verwerkingsverantwoordelijke vóór de operationalisering van het systeem nagaat of een gegevensbeschermingseffectbeoordeling overeenkomstig artikel 35 AVG vereist is en, gelet op de aard van de verwerkingen, een dergelijke beoordeling in voorkomend geval uitvoert.
59. Samenvattend stelt de Autoriteit vast dat de wet reeds meerdere wezenlijke elementen van de verwerkingen vastlegt en dat het ontwerp deze op verschillende punten nader operationaliseert. Niettemin blijft de wettelijke omkadering fundamenteel onvolledig wat betreft de voorwaarden waaronder de voorafgaande bevraging en het onderzoek worden geïnitieerd. Zolang deze lacune niet in de formele wet is verholpen, kan de Autoriteit niet besluiten dat de betrokken verwerkingen als geheel voldoende nauwkeurig, voorzienbaar en tegen willekeur beschermd zijn.

OM DEZE REDENEN de Autoriteit,

is met betrekking tot de wet van 18 mei 2024 van oordeel dat:

- Deze wet moet worden aangepast teneinde de voorwaarden voor het initiëren van de voorafgaande bevraging en het onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden op voldoende nauwkeurige en voorzienbare wijze vast te stellen overeenkomstig hetgeen uiteengezet is in de punten 17 – 23 (**fundamentele lacune in de regelgeving**);
- een passende wettelijke grondslag moet worden ingevoerd voor de individuele waarschuwing en het latere hergebruik van gegevens waarop deze waarschuwing steunt, tenzij artikel 8, § 1, tweede lid, van het ontwerp wordt geschrapt (punten 26 – 27 en 51);
- de verwerking van persoonsgegevens van derden in het kader van het onderzoek uitdrukkelijk moet worden beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is voor de beoordeling van een mogelijke tegenindicatie (punten 30 – 31);
- de beperking van de rechten van de betrokkenen niet onbeperkt in de tijd mag gelden, maar moet worden gekoppeld aan de effectieve duur van het onderzoek of van de procedure die de beperking rechtvaardigt (punten 52 – 53);

is met betrekking tot het ontwerp van oordeel dat:

- bijlage 1 in overeenstemming moet worden gebracht met artikel 6, § 2, tweede lid (punten 34 – 36);
- artikel 7 de categorieën van gerechtelijke en administratieve overheden die kunnen worden bevragd, alsook de voorwaarden en grenzen van die aanvullende gegevensverzameling, nauwkeuriger moet vaststellen (punten 37 – 38);
- de verwerking van de geboortedatum naast het Rijksregisternummer of bisnummer moet worden verantwoord, dan wel beperkt (punt 39);
- artikel 14 de rolverdeling tussen de FOD Binnenlandse Zaken en de politiediensten functioneel en ondubbelzinnig moet preciseren en tevens de onderneming, interne dienst of opleidingsinstelling als verwerkingsverantwoordelijke voor haar eigen verwerkingen moet vermelden (punten 40 – 43);
- het algemene verbod om het antwoord op de voorafgaande bevraging aan de betrokkene mee te delen moet worden geschrapt of uitdrukkelijk worden onderworpen aan een concrete toepassing van artikel 173 van de wet (punten 44 – 47);
- voor de bewaring van de aanvraag en het antwoord bij de FOD Binnenlandse Zaken een specifieke en kortere maximale bewaartermijn moet worden vastgesteld (punten 48 – 50);
- de voorafgaande vraag via een beveiligd en geauthentiseerd communicatiekanaal moet worden overgemaakt en vóór de operationalisering van het systeem moet worden nagegaan

of een gegevensbeschermingseffectbeoordeling overeenkomstig artikel 35 AVG vereist is (punten 56 – 58).

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur